

seevastu tahab astuda otsestesse sõbralikkusesse läbirääkimistesse Itaaliaga. Ta asendab Edeni leplikuma Halifax'iga ning alustab märtsis saadiku kaudu läbirääkimisi, sest kuulduste kohaselt sooviks Itaalia teha Inglismaalt laenu. Ning Chamberlain on veendunud, et Inglismaa majanduslik vägevus on tegur, mille tõttu Inglismaad nii siin kui ka Hispaania ülesehitusel jm. ignoreerida ei tohi ja ignoreerida ei saadagi. Sõnavõttudest Itaalia-Inglise kokkuleppe, Hispaania-küsimuse jm. puhkudel selgub, et Chamberlaini kava on otseste üksiklääbirääkimiste kaudu samm-sammult kõrvaldada pinevuste ja arusaamatuste põhjused riikide vahel. Nii jõutakse välja tasakaalukamale olukorrale, kus on võimalik üldisem riikidevaheline kokkulepe ja ühised sammud relvastuse, normaalsemate protseduuride kehtimapaneku jm. kohta. Järeleandmised, millega opositsioon rahul ei ole, leiavad õigustust kui eelmäng üldisele rahunemisele. Selle kõrval ei unusta ta siiski rõhutamast relvastuse tõstmise tähtsust, sest järeleandmiste kõrval peab Inglismaa oma tugevusega oma sõnadele ühtlasi rohkem kaalu andma ja agressorite võimalikkudele liialdustele otsustavalt vastu astuda võima.

Et ühega kokku leppides saada vabamaid käsi teiste vastu, kirjutab Inglismaa 16. apr. alla kokkuleppele Itaaliaga. Itaalia lubab säilitada *status quo* Vahemeres, kinnitab, et tal ei ole mingeid territoriaalseid ega poliitilisi huve Hispaania valduste kohta, ja nõustub ühinema vabatahtlike osalise Hispaaniast evakueerimise kavaga. Fikseeritakse ka kunimagi mõjupiirkonnad Araabias jm. Inglismaa lubab hoolitseda Abessiinia Itaaliale kuuluvuse rahvusvahelise tunnustamise eest. See on üheks kokkuleppe jõustumise tingimuseks, millele korrespondeerib Itaalia kohustus Hispaaniast ära viia oma vabatahtlikke. Hoolimata Austria ja Tšehhi sündmustest jääb Chamberlain kindlaks omaksvõetud joonele ning toobki Münchenist kaasa deklaratsiooni, milles pühalikult kinnitatakse, et Saksa- ja Inglismaad huvitavad küsimused lahendatakse nüüdsest peale ainult rahulikult teel ja et mainitud rahvad ei soovi iial enam omavahel sõdida.

Prantsusmaa on vahepeal rahutu Chamberlaini poliitika pärast, mis ilmselt on lahkunud kollektiivse julgeoleku aluselt. Kuid sündmuste arengu tõttu peab temagi asuma Inglismaa jälgedesse. Detsembris valmib Saksa-Prantsuse deklaratsioon, et mõlemal rahval ei ole teineteise vastu nõudmisi. Edasised küsimused lubatakse lahendada rahuliku konsultatsiooni